

«Πού να βρεις την Λογική στον ευλογημένο αυτόν τόπο»;

ΤΟΥ Ν. Ι. ΜΕΡΤΖΟΥ

προέδρου της Εταιρείας
Μακεδονικών Σπουδών,
δημοσιογράφου και συγγραφέα

Στους χαλεπούς καιρούς μας ο Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής είναι πιο επίκαιρος παρά ποτέ. Είναι το υψηλό ανάστημα του πολιτικού ανδρός που σήμερα μας χρειάζεται δραματικά και που μας λείπει απελλιπτικά.

Το ήθος του και το κύρος του, η λιτότητά του και η αποφασιστικότητά του, η εντιμότητά του και η αποτελεσματικότητά του, η διορατικότητά του και η σταθερότητά του, η φιλοπατρία του και η σοφία του είναι ασφαλώς σπάνιες αρετές και είναι ουτοπία η ελπίδα ότι θα ήταν δυνατόν ποτέ να τις ενσαρκώσουν όλες με τόση πυκνότητα οι επιγενόμενοι πολιτικοί ηγέτες μας. Ου παντός πλειν εις Κόρινθον. Ωστόσο, αναμφίβολα αποτελούν μια Σχολή Πολιτικής. Και είναι ένας οδηγός, δοκιμασμένος στην πράξη, για όλους τους πολίτες που τόσο πληγωμένοι, τόσο παραζαλισμένοι και τόσο δικαιολογημένα οργισμένοι λησμονήσαμε ποια Ελλάδα κληρονομήσαμε, οικοδομήσαμε και ετοιμαζόμαστε να παίξουμε τώρα σε μια ζαριά.

Ας επιτραπεί, λοιπόν, να παραθέσουμε συνοπτικά κάποιες επίκαιρες επισημάνσεις του Καραμανλή σε κρίσιμους σταθμούς της διαδρομής του και σε Εποχές Καμής, γιατί ο Μακεδών διέθετε ένα αλάνθαστο ένστικτο των εκάστοτε απειλών και των ευκαιριών, έτρεμε τον Εθνικό Διχασμό και αγαπούσε βαθιά τον ταπεινό ελληνικό Λαό.

Το 1946, απλός βουλευτής 39 μόλις ετών, έγραφε στο κατώφλι του Εμφυλίου;

«Ο τόπος μας πάσχει από αθεράπευτη πολιτική ανεπάρκεια. Μήπως χρειάζεται και άλλη απόδειξη για το σημερινό μας κατάντημα; Η ηγεσία μας έχασε σε τέτοια έκταση το αίσθημα του καθήκοντος, ώστε να θεωρείται επικίνδυνος για το μέλλον του τόπου, ενώ ο Λαός μας, ένας Λαός που αντιμετώπισε πάντοτε με νοσηρό συναισθηματισμό τα πολιτικά του προβλήματα, κατατρώχεται ήδη από ψυχώσεις. Πού να βρεις την Λογική στον ευλογημένο αυτόν τόπο μας».

Μετά από 66 χρόνια, αυτά τα λόγια του είναι πιο επίκαιρα παρά ποτέ σήμερα. Αυτήν την κατάσταση προσπάθησε να ανακόψει και να αντιστρέψει ως Πρωθυπουργός κατά τη δημιουργική πρώτη οκταετία του. Τον ανέτρεψαν, όμως, οι δυνάμεις που ήδη το 1946 είχε περιγράψει. Το 1963 ο Βασιλιάς τον υπεχρέωσε να παραιτηθεί, απέρριψε τη δημοκρατική εισήγησή του να προκηρυχθούν αμέσως εκλογές και αξίωσε να παραδώσει το κόμμα του σε άλλον, dotó, Πρωθυπουργό, ώστε να κυβερνούν τα Ανάκτορα. Διαφορετικά, τον απείλησε

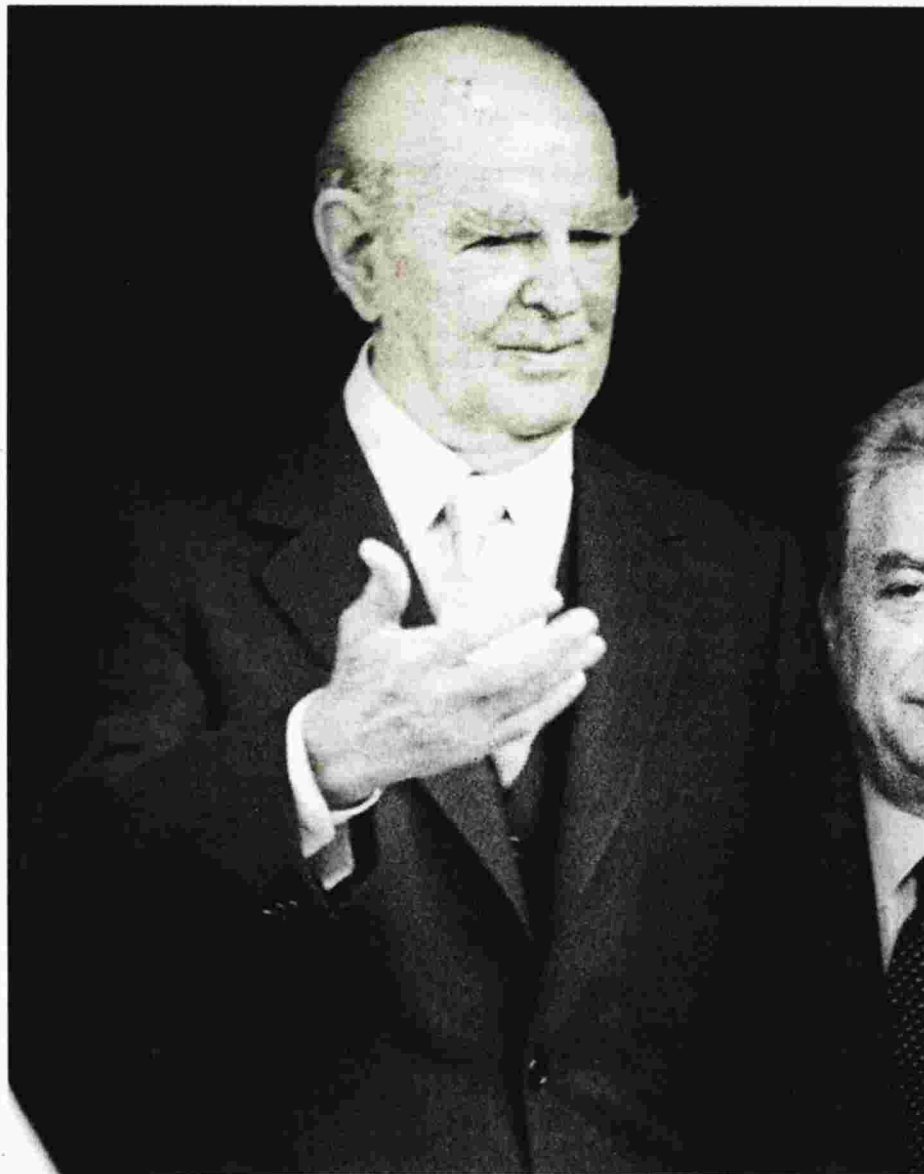
με άμεση ανωμαλία. Για να προφυλάξει τον Λαό από τον νέο Διχασμό και να διαφυλάξει το συνταγματικό πολίτευμα, ακόμη και τον Βασιλιά, ο Καραμανλής έφυγε στη Ζυρίχη. Στις 28 Σεπτεμβρίου 1963, παραμονές των εκλογών, επέστρεψε ξαφνικά στην Αθήνα για να δώσει τον εκλογικό αγώνα. Δήλωνε πικρά όσο και προφητικά:

«Θα κριθή αν εις τον τόπον μας θα επιζήση το ελεύθερον πολίτευμα ή η χώρα θα εισέλθη εις περιπέτειαν με απροβλέπτους συνεπειάς».

προηγηθέντα και τα επακολουθήσαντα των εκλογών γεγονότα απέδειξαν ότι το πολίτευμα της χώρας λειτουργεί πλημμελώς υπό το κράτος εκβιάσεων. Ομως, η πολιτική δεν είναι επάγγελμα αλλά αποστολή».

Στις 22 Ιανουαρίου 1965 προειδοποίη μάταια από το Παρίσι:

«Καταπατώνται κατά τρόπον τόσον ασύστολον αι αρχαί της Δημοκρατίας, της Ηθικής και του Δικαίου, ώστε θα οδηγηθώμεν, θάπτον ή βράδιον αλλά ασφαλώς, εις εθνικάς περιπετείας».

Τον Νοέμβριο 1963 χάνει τις εκλογές με οριακή διαφορά και ο Βασιλιάς ορίζει Πρωθυπουργό τον Γεώργιο Παπανδρέου χωρίς να διαθέτει τη δεδηλωμένη κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Αποχωρεί από την πολιτική και αυτοεξορίζεται στο Παρίσι για να μην πυροδοτήσει τον Εθνικό Διχασμό. Στην αποχαιρετιστήρια επιστολή του προς τους βουλευτές του κόμματός του, της ΕΡΕ, γράφει:

«Η αποχώρησής μου εκ της πολιτικής δεν είναι συνέπεια προσωπικής πικρίας. Τα

Επέρχονται όσα δεινά είχε προβλέψει έγκαιρα και τον Ιούλιο 1974 ο Καραμανλής επιστρέφει ως εθνικός παράκλητος. Σώζει τη χώρα, θεμελιώνει ένα υποδειγματικό δημοκρατικό πολίτευμα, νομιμοποιεί το Κ.Κ.Ε και αποκαθιστά την εθνική ενότητα. Ωστόσο η κυβέρνησή του δεν ακολουθεί τον γοργό βηματισμό του. Και το 1977 του παρατηρώ ότι «δεν είναι και τόσο δύσκολο οι υπουργοί σας να ακολουθήσουν κατ'ελάχιστον τις πατημασιές σας». Απαντά:

«Ο Ναπολέων είχε πει ότι άδραξε δεκα-

νείς και φουρνάρηδες, τους έκανε στρατάρηδες, αλλά εκείνοι πνίγηκαν στην πλησμονή. Ακου, τζαναμπέτη! Τους πολιτικούς δεν τους παραγγέλνεις στον μαραγκό να σ'τους φτιάξει με το σκεπάρι. Γεννιούνται. Δεν μαθαίνουν. Νέος έβλεπα τους άντρες να τσακώνονται συνεχώς του σκοτωμού παντού για ασήμαντη αφορμή και έλεγα «είναι η φτώχεια». Εργάστηκα σκληρά να αυξήσω το εισόδημα και, άμα τους το ανέβασα θεαματικά, χειρότεροι οι τσακωμοί. Έκανα λάθος. Στα καλά καθούμενα άγριος πάλι ο Διχασμός».

»Λες να 'μαστε γνήσιοι απόγονοι των αρχαίων Ελλήνων; Πώς κινάει η Ιλιάδα; Με έναν τσακωμό, έναν θυμό: ο Βασιλιάς τσακώνεται με το πρωτοπαλλήκαρό του μπροστά στην Τροία «δό μου τη Χρησιδα» «όχι πάρ'τη Βρησηίδα» και τους παίρνει στο φαλάγγι ο εχθρός. Για ένα τίποτε μας έρχεται ο ελληνικός χαμός. Γι' αυτό εργάστηκα σκληρά και έδωσα τόπον στην οργή να ενωθούν οι Έλληνες. Εδώ απέτυχα».

Μετά από δυο χρόνια εντάσσει την Ελλάδα ισότιμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ομολογεί και ευελπιστεί: «Εριξα τους Έλληνες στη θάλασσα, αλλά θα μάθουν να κολυμπούν». Λάθος η εκτίμησή του. Το επόμενο λάθος του πως πίστεψε ότι εξημέρωσε τον Ανδρέα Παπανδρέου, απέσπασε την εμπιστοσύνη του και διασφάλισε την ομαλή εναλλαγή των κομμάτων. Δυστυχώς, ο πολιτικός διάδοχός του έμαθε τους Έλληνες να κολυμπούν στα 220 δισεκατομμύρια ευρώ των ευρωπαϊκών επιδοτήσεων και στα επί πλέον 200 δισεκατομμύρια ευρώ των δανείων, να βουτούν στη διαφθορά και να πωλούν την ψήφο τους για να μοιραστούν το Δημόσιο. Δίδαξε, επίσης, τους αντιπάλους του να τον μιμηθούν. Τα αποτελέσματα τα ζούμε τώρα.

Επιβεβαιώνονται όσα ο Μακεδών ηγέτης είχε γράψει το 1963:

«Παρά τας προσπάθειάς μου δεν κατώρθωσα να βελτιώσω την πολιτική ζωή της Ελλάδος και το χειρότερον είναι ότι δεν διατηρώ ελπίδα να το επιτύχω εις το μέλλον δεδομένου ότι εξήντηλα τα περιθώρια της μετριοπαθείας και της συνέσεως».

Γι' αυτό ο Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής είναι σήμερα πιο επίκαιρος παρά ποτέ.

Τα διδάγματά του είναι χρήσιμα μαθήματα πολιτικής. Ας μας οδηγούν πολίτες και πολιτικούς τώρα που θα κρίνουμε την τύχη του Έθνους, την ασφάλεια της χώρας, τη ζωή των οικογενειών μας και τις θυσίες των πατέρων μας.

(Οι εκδόσεις «Καρος» κυκλοφόρησαν την ιστορική μελέτη του Κων. Σβολόπουλου «Καραμανλής 1907-1998. Μια πολιτική βιογραφία». Ο συγγραφέας του είναι ομότιμος καθηγητής της Ιστορίας, ακαδημαϊκός και πρώην πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών).